

Askersunds
KOMMUN

Förvaltningsberättelse Årsbokslut 2022-01-01 - 2022-12-31

Tekniska förvaltningen VA-kollektiv

Kultur- och tekniknämnden 16 februari 2023

23KOT12

Förvaltningschef Susanne Jarl
Avdelningschef Sören Säf
Förvaltningsekonom Karin Bengtsson

Översikt över verksamhetens utveckling

Det har under året funnits ett stort intresse från kommuninvånare att ansluta sina fastigheter till det kommunala vattnet och avloppet. Under 2022 har 46 anslutningar tillkommit vilket resulterar i totalt 3 178 abonnenter. De flesta av nyanslutningarna har tillkommit i Åsbro.

Verksamheten har under året noterat högre priser kopplade till flertalet av de förbrukningsvaror man använder såsom exempelvis ledningsmaterial, kemikalier och drivmedel samt även el. Därtill noteras i slutet av året ökade räntekostnader till följd av räntekostnaderna för kommunen i stort ökar. Nämnda kostnadsökningar möts dock av lägre kostnader framför allt till följd av vakanser, dvs. lägre personalkostnader, varvid årets resultat landar på ett överskott och skulden i utjämningsfonden kan minska med 1 500 tkr istället för planerade 700 tkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Arbetet med förnyelse och drifteffektiviseringar har i huvudsak följt fastställd plan. T.ex. har det pågått utbyggnad av distributionsnät med anslutningar i Åsbro och ett större förnyelseprojekt av Hammar Avloppsreningsverk som syftar till ökad driftsäkerhet och effektivitet. Några projekt har även skjutits på framtiden, t.ex. har förnyelsearbete på Stöökagatan flyttats till början av 2023 för att minska den resulterande trafiksituationen.

Något som har slagit mot verksamheten är de globala händelser som kan kopplas till prisökningar på varor och tjänster. Elpriset är ett sådant där, trots en fördelaktig bindning i början av året, en ökning på cirka 50% kan konstateras. Andra prisökningar finns bland de kemikalier som används i våra processer och drivmedel. Vissa varor, såsom mätbrunnar, går ej att beställa från leverantörer och kraftiga prisökningar förväntas när de blir tillgängliga.

Trots ökade utgifter har verksamheten ej genererat något underskott. Tvärtom kan ett överskott konstateras vilket används för att betala av den kommunala utjämningsfonden som är ett verktyg som används för att jämna ut ekonomiska resultat mellan närliggande år. För att försäkra oss om en budget som är tid är i balans har det under året genomförts en större utredning av kommande års VA-taxa.

Väsentliga personalförhållanden

Den tidigare avdelningschefen slutade i början av året och efter några månaders vakans tillsattes tjänsten i mitten av juni. Sjukfrånvaron har varit väldigt låg inom avdelningen.

Måluppfyllelse

Målområde 1 - God ekonomisk hushållning

Kultur- och tekniknämnden ska ha en god ekonomisk hushållning och bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Nämnden ska verka för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med bra arbetsmiljö. Nämnden tar ansvar för att den kommunala va-anläggningen är välskött. För de investeringar nämnden är ansvarig för ska beslut vara väl underbyggda och genomföras inom rimlig tid.

Målområde 3 - Tillväxt och demografi

Kultur- och tekniknämnden bidrar till tillväxt genom att verkställa genomförande av detaljplaner avseende VA samt utbyggnation av den allmänna va-anläggningen i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut om Kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Nämndens mål enligt verksamhetsplan för 2022

Målområde 1: God ekonomisk hushållning		
KF Mål: Sjukskrivningstalen ska minska		
Korttidssjukfrånvaron ska minska för hela förvaltningen, mål 2022: 5,5%	Korttidssjukfrånvaron är 7,0 %. En ökning jämfört med helår 2021 (6,2%)	
Målområde 4: Specifika utvecklingsområden		
KF Mål: Digitaliserings ska öka		
Förvaltningen ska ta fram två nya e-tjänster under 2022.	Två nya e-tjänster har publicerats	

Nämndens mål	Resultat	
Minskat läckage av dricksvatten från ledningsnätet, 5 % minskning av läckage.	Läckaget är beräknat till över 5%. Trots ansträngningar att spåra och minska läckage är det svårt att uppnå med en infrastruktur som blir allt äldre.	
Utnyttja slam för produktion av anläggningsjord, starta upp en produktion av anläggningsjord.	Anläggning i drift	

Uppföljning av nämnds uppdrag till förvaltningen

Verkställa exploateringsområden Gustavslund, Skolan 2 (va-utbyggnad)	Upphandling av Gustavslund genomförd, beslut om utökad budget KS 2022-09-06. KoT beslut om att påbörja genomförande Skolan 2 2022-09-29 men inväntar KF beslut om budget.
Revidera vattenskyddsområden och tillhörande föreskrifter för vattentäkterna i Åsbro, Mariedamm och Ekershyttan	Arbete pågår, förslag till reviderade skyddsområden har varit på samråd
Ansökan om ny vattendom för Åsbro vattentäkt	Arbete pågår
Delta i utredning om samarbetsformer med närliggande kommuner inom VA-verksamheten	Arbete pågår

Förklaring: Grönt - uppdrag slutfört, gult – arbete pågår, rött – uppdraget inte slutfört

Årets resultat

Verksamheten har under året noterat högre priser kopplade till flertalet av de förbrukningsvaror man använder såsom exempelvis ledningsmaterial, kemikalier och drivmedel samt även el. Därtill noteras i slutet av året ökade räntekostnader till följd av räntekostnaderna för kommunen i stort ökar. Nämnade kostnadsökningar möts dock av lägre kostnader framför allt till följd av vakanser, dvs. lägre personalkostnader, varvid årets resultat landar på ett överskott.

I VA-verksamhetens redovisade budget för 2022 innebärande ett resultat om +/- 0 kr har det beräknats för ett återställande av fonden med ca 700 tkr, dvs. att verksamheten ska göra ett överskott om 700 tkr. Efter årets slut kan konstateras att årets resultat före justering mot utjämningsfonden uppgick till 1 547 tkr (tabell 1). Resultatet redovisas i verksamhetens bokföring till 0 kr genom en reglering till utjämningsfonden. Årets reglering om ca 1 500 tkr medför att VA-kollektivets skuld till kommunen minskar med nämnda belopp och i nuläget uppgår till 633 tkr (tabell 2).

Tabell 1. Budget och utfall 2022

(tkr)	Utfall 22-12-31	Utfall 21-12-31	Budget 2022	Budget- avvikelse
Intäkter	36 619	34 627	36 943	-324
Kostnader	-36 619	-34 627	-36 943	324
varav personalkostnader	-8 458	-8 127	-9 976	1 518
varav kapitalkostnader	-10 313	-9 566	-10 050	-263
Redovisat resultat	0	0	0	0
varav just. utjämningsfond	1 547	3 153	700	847

Tabell 2. Resultat i utjämningsfonden

Utjämningsfond (tkr)	2022	2021	2020
Ingående balans	-2 180	-5 333	-3 043
Årets förändring	1 547	3 153	-2 290
Utgående balans	-633	-2 180	-5 333

Investeringar

Budgeten består av den av fullmäktige beslutade investeringsramen (KF §64 2021-06-14).

Totala investeringar uppgick under året till 22 995 tkr, där det bland de större projekten kan nämnas utbyggnad av distributionsnät i området kring Björklidsvägen i Åsbro. Gällande verken kan nämnas att nytt styrskåp har installerats och ventilstation byggts om vid Hammars reningsverk. Det har även påbörjats renoveringar av byggnaderna vid flertal verk.

De totala investeringarna för 2022 om 22 995 tkr var mindre än budgeterade 43 200 tkr. Se nedan tabeller.

Tabell 3. Investeringsresultat.

(tkr)	Per 221231	Budget 2022	Avvikelse
Nettoutgifter	22 995	43 200	20 205

Investeringsanalys 2022				
Projekt	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse budget	Analys
Förnyelse ledningsnät	8 259	15 000	6 741	Senareläggning av ett antal projekt, bl.a. <i>Stöökagatan</i> samt <i>Kulltorpsvägen Åsbro</i> .
Drifteffektivisering, överföringsledningar	2 641	11 000	8 359	Senareläggning av projektet kring <i>Förbifart Ämmeberg</i> . Behov finns av kompletterande undersökningar som bland annat utreder markföroreningar.
Nya distributionsnät och anslutningar	6 924	8 000	1 076	Avser projekt <i>Björklidsvägen</i> , slutavräkning pågår.
Vatten- och avloppsreningsverk	4 399	8 200	3 801	Projekt framskjutna pga. resurs- och i vissa fall komponentbrist.
Maskiner och inventarier	773	1 000	227	Ändrad prioritering i inköp.

Förväntad utveckling

Antalet abonnenter anslutna till de kommunala VA-tjänsterna förväntas öka under de kommande åren, framförallt i de pågående och planerade exploateringsområdena. Ökade utgifter kopplat till fler abonnenter kommer att täckas av taxan i syfte att behålla ett nollresultat. Resultaten från simulering av taxan som skett under 2022 kommer att användas för att hålla budget i balans samt återbetala den skuld som finns till utjämningsfonden.

Avdelningen förväntas utökas med minst en person under året då viss omorganisering är planerad, inklusive en tydligare projektledning. Det kommer även krävas rekrytering för att täcka de förväntade pensionsavgångarna som antas ske under de närmsta 1-2 åren.

Investeringarna kommer att fortsätta och förhoppningen är att en under året rekryterad enhetschef med projektledningsansvar för verken kommer att öka takten, även om förändringarna på allvar kan förväntas ge resultat under 2024.